

บทที่ 7

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง “การประยุกต์พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมสาขาโลหะของจังหวัดเชียงใหม่” เป็นการสรุปให้เห็นถึงปัญหาและแนวทางแก้ไข ตามความต้องการของกลุ่มธุรกิจชุมชนซึ่งทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างจากผู้ประกอบการทั้งหมด 9 กลุ่ม ซึ่งสามารถสรุปถึงแนวทางตามวัตถุประสงค์ที่จะนำไปสู่การพัฒนา ดังนี้

1. บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นงานหัตถกรรมโลหะในจังหวัดเชียงใหม่
2. วิเคราะห์ความสอดคล้องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับภูมิปัญญาท้องถิ่นงานหัตถกรรมโลหะในจังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อสืบทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมโลหะในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่น ระดับชุมชน ระดับประเทศสู่สากล

ในการสรุปผลการศึกษานั้น คณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นงานหัตถกรรมโลหะในจังหวัดเชียงใหม่

คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาบริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมสาขาโลหะในจังหวัดเชียงใหม่ มีประเด็นสำคัญที่นำมาวิเคราะห์และสามารถสรุปได้ดังนี้

- 1.1 กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะที่เข้าร่วมในงานวิจัยครั้งนี้ อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองคิดเป็นร้อยละ 89 และอาศัยอยู่ในอำเภออื่นกำแพงคิดเป็นร้อยละ 11
- 1.2 ในการเลือกสรรวัตถุดิบของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะนั้น สังเกตได้ว่าส่วนใหญ่ผู้ประกอบการซื้อวัตถุดิบจากแหล่งผลิตภายในชุมชนคิดเป็นร้อยละ 67 วัตถุดิบที่ซื้อ เช่น ทองคำ เงิน อลูมิเนียม แผ่นโลหะ ซื้อมาจากร้านแถวถนนวัวลาย ร้านธนบุรีอลูมิเนียม ร้านกฤติ หนองหอย และร้านเครื่องเงินชาวเขา รองลงมาจะเป็นการจัดซื้อวัตถุดิบจากแหล่งผลิตภายนอกชุมชน คิดเป็นร้อยละ 33 วัตถุดิบที่จัดซื้อ ได้แก่ ทองแดง ทองเหลือง นิกเกิล ซึ่งสั่งซื้อจากกรุงเทพฯ และวัตถุดิบที่ผู้ว่าจ้างนำมาให้คิดเป็นร้อยละ 0

- 1.3 การบริหารงานในการผลิตของหัตถกรรมสาขางานโลหะ ส่วนใหญ่เป็นการบริหารงานร่วมกับสมาชิกภายในกลุ่มถึงร้อยละ 78 รองลงมาเป็นการบริหารงานร่วมกับสมาชิก

ภายในครอบครัวคิดเป็นร้อยละ 56 และการบริหารด้วยตนเองคิดเป็นร้อยละ 44 และการบริหารงานร่วมกับสมาชิกภายนอกชุมชน คิดเป็นร้อยละ 0

1.4 ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะ ส่วนใหญ่นิยมใช้บ้านเป็นสถานที่ในการผลิตคิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาเป็นการใช้สถานที่ของกลุ่ม ได้แก่ การใช้สถานที่ของกลุ่มฮ่วมเฮียนศิลป์ และกลุ่มหัตถศิลป์ล้านนาวัดศรีสุพรรณ คิดเป็นร้อยละ 33 ส่วนการใช้สถานที่อื่น ๆ เป็นที่ปฏิบัติงานนั้น เช่น การใช้ศูนย์การเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 22 สำหรับการเช่าสถานที่ที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 11 และการใช้สถานที่ของผู้ว่าจ้างเป็นสถานที่ปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 0 ตามลำดับ

1.5 การออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมสาขาโลหะ ผู้ประกอบการออกแบบตามที่ผู้ว่าจ้างออกแบบให้ผลิตถึงร้อยละ 22 รองลงมาจะเป็นการออกแบบด้วยการคิดค้นแบบเองทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 11 โดยในการคิดค้นแบบเองทั้งหมดนั้น ยึดลวดลายของงานแบบดั้งเดิม และผสมผสานลวดลายใหม่ ๆ เข้าไปด้วยกัน ตลอดจนการออกแบบโดยได้ข้อเสนอแนะจากผู้ว่าจ้าง และการออกแบบโดยการศึกษาด้วยวิธีอื่น ๆ นั้น มีค่าร้อยละเท่ากันคือ 0

1.6 ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะ มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ผ่านทางตลาดนัดหรือถนนคนเดิน มากที่สุดถึงร้อยละ 56 รองลงมาจะเป็นการประชาสัมพันธ์ผ่านงานแสดงสินค้าต่าง ๆ เช่น งาน OTOP งานที่ทางอำเภอหรือทางจังหวัดจัดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 44 ส่วนการประชาสัมพันธ์สื่อวิทยุ โทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 33 ส่วนการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น ทางโทรศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 22 และการประชาสัมพันธ์ทางด้านสื่อออนไลน์คิดเป็นร้อยละ 11

1.7 ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะ ใช้ช่องทางในการจัดจำหน่ายที่เป็นร้านค้าของผู้ประกอบการเอง ในการจำหน่ายสินค้าไปยังผู้บริโภค คิดเป็นร้อยละ 33 สำหรับการจำหน่ายโดยใช้ตัวแทนจำหน่ายนั้น คิดเป็นร้อยละ 22 ส่วนทางด้านการจัดจำหน่ายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการจัดจำหน่ายโดยวิธีการอื่น ๆ คิดเป็นค่าร้อยละ 0

1.8 ในการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจงานทางด้านหัตถกรรมสาขาโลหะ ได้มาหัดลองทำการฉลุโลหะหรือวิธีการทำได้ในกลุ่มฮ่วมเฮียนศิลป์ และกลุ่มหัตถศิลป์ล้านนาวัดศรีสุพรรณ และในบางครั้งก็จะมีนักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป ที่มีความสนใจทางด้านผลิตภัณฑ์เข้ามาซักถามข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะทุกท่านก็มีความยินดีที่จะตอบทุกคำถาม

1.9 ในการวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ SWOT Analysis ในการบริหารจัดการธุรกิจหัตถกรรมสาขาโลหะสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

1.9.1 จุดแข็ง (Strengths)

สำหรับจุดแข็งในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะ นั้น จุดแข็งที่มีความสำคัญมากที่สุดในตอนนี้คือ ผู้ประกอบการมีความรู้ ความชำนาญ ทางด้านการดูแลโลหะมานาน เพราะได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิตออกมามีรูปแบบ ลวดลายที่สวยงาม ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค และสินค้าได้รับการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานของทางรัฐ ไม่ว่าจะเป็นมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ทางด้านราคาผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับท้องตลาด ส่วนทางด้านการจัดจำหน่ายของผู้ประกอบการมีช่องทางที่ใช้ในการจัดจำหน่ายที่แน่นอนคือ ผ่านทางร้านค้าของผู้ประกอบการ และมีสถานที่ในการผลิตอยู่ในแหล่งชุมชน ทำให้กระจายสินค้าไปยังผู้บริโภคได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว ตลอดจนผู้ประกอบการมีการจัดทำ การส่งเสริมการตลาดและการส่งเสริมการขายอยู่เป็นประจำ

1.9.2 จุดอ่อน (Weaknesses)

สำหรับจุดอ่อนที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการหัตถกรรมโลหะ คือ ผู้ประกอบการงานหัตถกรรมโลหะขาดความรู้ทางด้านการสร้างตราสินค้าและการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ผู้ประกอบการไม่มีการส่งเสริมการขาย และมีการประชาสัมพันธ์ทางด้านผลิตภัณฑ์ค่อนข้างน้อย ตลอดจนขาดบุคคลที่มีความรู้ความสามารถทางด้านงานหัตถกรรมสาขาโลหะ

1.9.3 โอกาส (Opportunities)

สำหรับโอกาสในการทำธุรกิจของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะคือ รัฐบาลมีการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งมีหน่วยงานทางภาครัฐ และเอกชนที่พร้อมให้คำปรึกษากับผู้ประกอบการทางด้านต่าง ๆ เช่น การผลิต การจัดจำหน่าย การตลาด ตลอดจนการเปิดการค้าเสรีสู่อาเซียน และกระแสความนิยมของผู้บริโภคในเรื่องของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

1.9.4 อุปสรรค (Threats)

สำหรับอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจหัตถกรรมสาขาโลหะของผู้ประกอบการนั้น ได้แก่ ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง ที่ทำให้ราคาวัตถุดิบมีราคาสูงขึ้น จุดอ่อนตัวของผู้บริโภคในการซื้อสินค้าหัตถกรรมโลหะ ตลอดจนการมีคู่แข่งในตลาดเดียวกันเป็นจำนวนมาก

2. วิเคราะห์ความสอดคล้องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับภูมิปัญญาท้องถิ่นงานหัตถกรรมโลหะ ในจังหวัดเชียงใหม่

การวิเคราะห์ความสอดคล้องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมโลหะในจังหวัดเชียงใหม่ คณะผู้วิจัยได้นำหลักการเรื่อง “การวิเคราะห์อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง” เข้ามาใช้ในการงานหัตถกรรมโลหะด้วย ซึ่งสามารถสรุปหลักการที่จะนำมาประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

2.1 ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้กับการดำเนินธุรกิจได้เป็นอย่างดี และยังสามารถนำเทคโนโลยีชาวบ้านที่ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นเองในราคาประหยัด มาใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ได้อีกด้วย

2.2 กลุ่มผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะยึดมั่นในหลักของความพอเพียง และนำมาประยุกต์ใช้ในเรื่องของวิธีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและวัตถุดิบของท้องถิ่นเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตสินค้าของตน อีกทั้งยังคำนึงถึงการรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ด้วยความประหยัดและรู้คุณค่า

2.3 กลุ่มผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะทุกกลุ่ม มีการจ้างงานที่มีอยู่ในท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายและเป็นการกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชนหรือท้องถิ่นที่ตนเองอาศัยอยู่

2.4 กลุ่มผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะ ส่วนใหญ่ยึดมั่นหลักของความมีเหตุผลในการประกอบธุรกิจ โดยคำนึงถึงการบริหารจัดการที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพภาพของตนเอง เพื่อหลีกเลี่ยงต่อการเกิดภาวะหนี้สิน

2.5 กลุ่มผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะ มีความตระหนักในเรื่องของคุณธรรม ความซื่อสัตย์ และการไม่เอาเปรียบต่อผู้บริโภค มีกระบวนการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค มีความยุติธรรมต่อสมาชิกในกลุ่มหรือลูกจ้าง และผู้จำหน่ายวัตถุดิบ

2.6 กลุ่มผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะ คำนึงถึงการซื้อขาย ขาดคดอง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการประกอบธุรกิจหัตถกรรมสาขาโลหะของตนเอง ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภค ไม่โลภมาก ไม่ค้ากำไรเกินควร และคำนึงถึงการประกอบธุรกิจในระยะยาว

2.7 กลุ่มผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาโลหะ มีการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเอง และธุรกิจ โดยเตรียมตัวให้พร้อมกับสถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ โดยการคิดวางแผนอย่างรอบคอบตลอดเวลา ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3. เพื่อสืบทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมโลหะในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่น ระดับชุมชน ระดับประเทศสู่สากล

จากการศึกษาของคณะผู้วิจัยในเรื่องเพื่อสืบทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงาน หัตถกรรมโลหะในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่น ระดับชุมชน ระดับประเทศสู่สากล สามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

3.1 ในการเผยแพร่ความรู้ทางด้านหัตถกรรมโลหะนั้น คณะผู้วิจัยได้มีการเชิญ สล่า หรือพ่อครูแม่ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น มาสาธิตและให้ความรู้ทางด้านการทำหัตถกรรมโลหะแก่นักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจทางด้านงานหัตถกรรมโลหะอยู่แล้ว โดยในการ จัดงานเพื่อเผยแพร่ความรู้ทางด้านงานหัตถกรรมโลหะนั้น สล่าหรือพ่อครูแม่ครูก็จะมีการเตรียม อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำงานหัตถกรรมโลหะมาด้วย เพื่อผู้ที่สนใจได้ทดลองทำดู และถ้ามี ข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับการทำงานโลหะ ก็สามารถที่จะสอบถามจากสล่าหรือพ่อครูแม่ครูได้ ทุกเรื่อง โดยในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้จะมีการจัดตามสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ โฮงเฮียนสืบสาน ภูมิปัญญาล้านนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เช่น การจัดนิทรรศการ “มิติสัมพันธ์ศิลปวัฒนธรรม เจริญช่าง” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมสาขาโลหะ ให้เป็นที่รู้จัก และเพื่อเป็นการปลูกฝังให้เด็กรุ่นใหม่ ตระหนักและเล็งเห็นถึงคุณค่าของงาน หัตถกรรม ตลอดจนอยากอนุรักษ์และสืบทอดงานหัตถกรรมดังกล่าวให้อยู่คู่กับชุมชนท้องถิ่นต่อไป

3.2 คณะผู้วิจัยได้มีการจัดทำโครงการช่างรุ่นใหม่ โดยวัตถุประสงค์ในการจัดงาน ครั้งนี้ เพื่อให้ความรู้วิชาชีพทางด้านศิลปหัตถกรรมของท้องถิ่นล้านนา โดยนำความรู้ที่ได้รับไป ประกอบอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว และเพื่อเป็นการสืบสานงานหัตถกรรมสาขา ต่าง ๆ เช่น โลหะ เครื่องเงิน เครื่องปั้นดินเผา ฯลฯ ให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปมากยิ่งขึ้น ตลอดจน เป็นการเพิ่มจำนวนของสล่าและพ่อครูแม่ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นในสาขาต่าง ๆ ให้เพิ่มมากขึ้นด้วย เช่น การจัดนิทรรศการ “มองภูมิปัญญาล้านนาผ่านสายธารแห่งกาลเวลา” ณ หอศิลปวัฒนธรรมเมือง เชียงใหม่ หลังอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ โดยได้รับความร่วมมือจากมูลนิธิเพื่อนสล่าล้านนา กรมพัฒนา ฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ สำนักประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงใหม่ สำนักวัฒนธรรมจังหวัด เชียงใหม่ ฯลฯ

3.3 สำหรับทางด้านการส่งเสริมการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสภาและ
ผู้ประกอบการนั้น ทางคณะผู้วิจัยได้จัดให้มีโครงการ “มิติสัมพันธ์ศิลปวัฒนธรรมเชิงช่าง” ขึ้น
โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดงานคือ เพื่อเป็นการสนับสนุนการใช้ของพื้นบ้านของสภาและ
ผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรจะอนุรักษ์ไว้ ซึ่งในการจัดงานครั้งนี้ถือได้ว่าเป็น
โอกาสที่ดีที่สภาและผู้ประกอบการจะนำเสนอผลิตภัณฑ์ของตนเองให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น
และ สามารถวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ของผลิตภัณฑ์และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์
ของตนเองได้ ตลอดจนการจัดงานในครั้งนี้ถือได้ว่าเป็นการกระจายรายได้ให้กับสภาและ
ผู้ประกอบการได้อีกทางหนึ่ง

3.4 ทางคณะผู้วิจัยได้มีการจัดเวทีการเรียนรู้ขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความรู้
และความเข้าใจทางด้านการพัฒนางานหัตถกรรมทางด้านต่าง ๆ ตลอดจนสภาหรือผู้ประกอบการ
สามารถนำความรู้ที่ได้รับนั้น ไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจของตนเอง ในการจัดเวทีการเรียนรู้ของ
คณะผู้วิจัยนั้น จะมีการจัดเวทีการเรียนรู้ขึ้นด้วยกัน 2 ครั้ง โดยการจัดเวทีการเรียนรู้ครั้งที่ 1 จะเป็น
การประชุมทีมวิจัย เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินงานวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง
ความเข้าใจในเรื่องโครงการวิจัยย่อย ระหว่างผู้วิจัย ผู้นำท้องถิ่น นักวิจัยท้องถิ่น และนักศึกษา
รวมถึงกลุ่มธุรกิจชุมชนที่ต้องการเข้าร่วมโครงการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยพบว่า ก่อนการเปิดเวทีการเรียนรู้
ผู้ร่วมโครงการมีความเข้าใจโครงการในระดับหนึ่งเท่านั้น แต่เมื่อเปิดเวทีการเรียนรู้แล้ว
ผู้ร่วมโครงการวิจัย มีความเข้าใจมากขึ้น พร้อมทั้งคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย
โดยกลุ่มตัวอย่าง ที่ทำการวิจัยของหัตถกรรมโลหะในครั้งนี้ ประกอบไปด้วยเขตอำเภอเมืองจำนวน
8 ราย และอำเภอต้นกำแพง จำนวน 1 ราย สำหรับการจัดเวทีการเรียนรู้ครั้งที่ 2 จะเป็นการให้ความรู้
และฝึกปฏิบัติจริงทางด้านการสร้างตราสินค้าและการออกแบบบรรจุภัณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์
ของการจัดกิจกรรมครั้งนี้ เพื่อรับทราบปัญหาและหาแนวทางแก้ไขทางด้านการสร้างตราสินค้า
และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ จากวิทยากรและคณะผู้วิจัย ทำให้สภาหรือกลุ่มธุรกิจที่เข้าร่วม
กิจกรรมการจัดเวทีการเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงเรื่อง การสร้างตราสินค้าและ
การออกแบบบรรจุภัณฑ์มากขึ้น และสามารถช่วยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีแนวทางที่คิดค้นผลิตภัณฑ์
ใหม่ ๆ ที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองมากยิ่งขึ้น

จากการจัดเวทีการเรียนรู้ คณะผู้วิจัยพบว่า สภาหรือผู้ประกอบการมีความ
ต้องการที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ รวมถึงศักยภาพผลิตภัณฑ์ของตนเอง ให้เป็นที่ยอมรับของทุกคนใน
ทุก ๆ ด้าน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นข้อดีในการช่วยเหลือกลุ่มธุรกิจชุมชนให้ได้รับการพัฒนาสืบต่อไป

3.5 จากการที่คณะผู้วิจัย มีการส่งเสริมให้สภาหรือกลุ่มธุรกิจชุมชน เข้าร่วม
กิจกรรมที่ทางภาครัฐและภาคเอกชนจัดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการอบรม การสัมมนา

ทางคณะผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ส่และกลุ่มธุรกิจชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทางด้านการธุรกิจการค้ามากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการผลิต การจัดจำหน่าย การตลาด ฯลฯ ตลอดจนส่หรือกลุ่มธุรกิจชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับนั้นมาปรับใช้กับธุรกิจของตนเองได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยกิจกรรมที่ทางภาครัฐและเอกชนจัดขึ้นมานั้นก็จะมีโครงการต่าง ๆ เช่น การสัมมนาเรื่อง “SMEs ไทยเข้มแข็งด้วย ICT” ได้รับการสนับสนุนจากซึ่ง ได้รับความร่วมมือจากสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) SIPA สาขาเชียงใหม่ และการอบรมเรื่อง “จัดทัพ SME ก้าวไกลสู่ภูมิภาคอาเซียน” โดยธนาคารทหารไทย จำกัด มหาชน

3.6 คณะผู้วิจัยได้มีการจัดทำ การประชาสัมพันธ์โครงการงานวิจัยต่าง ๆ ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ป้ายไว้นิต สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ แผ่นพับ วารสาร ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการเผยแพร่โครงการวิจัยในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ

4. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทั้งทางด้านการงานหัตถกรรมโลหะ ซึ่งจะสืบเนื่องไปถึงการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นงานหัตถกรรมโลหะคือ

4.1 ควรมีการจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพในการผลิตหัตถกรรม โดยเชิญผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมประเภทเดียวกันหรือประเภทที่ใกล้เคียงกัน มาแลกเปลี่ยนความรู้และข้อคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพทางด้านทักษะ ความรู้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้ผลิต ตลอดจนเพื่อรักษาเอกลักษณ์ทางการทำหัตถกรรมโลหะของท้องถิ่นให้คงสืบต่อไป

4.2 ควรมีการจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการด้วยกัน เพื่อที่จะได้นำข้อมูลการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเหล่านั้น มาปรับปรุงและแก้ไขผลิตภัณฑ์ต่อไป

4.3 รัฐบาลควรมีนโยบายสนับสนุนการให้ความรู้ทางด้านการสร้างตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การตกแต่งร้าน เทคนิคการขาย การบริการ ฯลฯ ตลอดจนสร้างความตระหนักในการใช้วัสดุภายในท้องถิ่นให้มาก และคำนึงเอกลักษณ์เฉพาะตัวหรือท้องถิ่นแก่ผู้ประกอบการ